

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie w I Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR del. Marcin Borcuch

Protokolant: Piotr Brodowski

po rozpoznaniu w dniu 24 lutego 2015 roku w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa E. G. oraz B. G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta miasta stołecznego W.

o zapłatę

- 1. zasądza od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta miasta stołecznego W. na rzecz E. G. kwotę 300 000 (trzysta tysięcy) złotych;**
- 2. zasądza od Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta miasta stołecznego W. na rzecz B. G. kwotę 300 000 (trzysta tysięcy) złotych;**
- 3. ustala, że koszty postępowania w zakresie roszczenia E. G. ponosi Skarb Państwa w całości, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu;**
- 4. ustala, że koszty postępowania w zakresie roszczenia B. G. ponosi Skarb Państwa w całości, pozostawiając szczegółowe wyliczenie kosztów referendarzowi sądowemu**

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 16 kwietnia 2012 roku powódki E. G. i B. G. wniosły o zasądzenie, w oparciu o przepis art. 417⁽⁽¹⁾⁾ § 2 k.c. od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezydenta (...) W. na rzecz każdej z powódek odszkodowania za szkodę powstałą w związku z wydaniem z rażącym naruszeniem prawa przez Prezydium Rady Narodowej (...) W. decyzji z dnia 27 października 1953 roku oraz orzeczenia uzupełniającego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku Nr (...) w przedmiocie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do nieruchomości (...) położonej przy ul. (...) K. C. Nr (...), w wysokości stanowiącej równowartość 11,5/24 wartości rynkowej prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, ustalonej przez biegłego sądowego na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie według stanu z dnia 27 października 1953 roku. Ponadto każda z powódek wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych prawem.

W uzasadnieniu powódki wskazały, iż są następcami dawnego właściciela nieruchomości położonej przy ul. (...) K. C. Nr (...), do którego należał udział w wysokości 23/24. Powyższa nieruchomość została objęta działaniem dekretu z dnia 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na terenie (...) Warszawy (Dz. U. 1945 nr 50 poz. 279). W stosunku do powyższej nieruchomości Prezydium Rady Narodowej (...) W. decyzją z dnia 27 października 1953 roku uzupełnioną orzeczeniem uzupełniającym Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku Nr (...) odmówiło przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej. Następnie Samorządowe Kolegium Odwoławcze decyzją z dnia 20 lipca 2010 roku wydaną w sprawie KO/C/771/Go/09 na skutek wniosku złożonego

przez E. G. stwierdziło nieważność powołanych wyżej decyzji Prezydium Rady Narodowej (...) W. z roku 1953 i 1956. Wedle relacji powódek decyzje odmawiające przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości wywołały w ich majątku szkodę (pozew k. 2-11).

Pismem z dnia 27 kwietnia 2012 roku powódka E. G. i z dnia 30 kwietnia 2012 roku B. G. sprecyzowały wniesione w niniejszej sprawie powództwo wskazując, iż każda z nich wnosi o: zasądzenie, w oparciu o przepis art. 417⁽⁽¹⁾⁾ § 2 k.c. od pozwanego na rzecz każdej z powódek kwoty po 300 000 zł stanowiącej część przysługującego każdej z nich roszczenia z tytułu odszkodowania za szkodę powstałą w związku z wydaniem z rażącym naruszeniem prawa przez Prezydium Rady Narodowej (...) W. decyzji z dnia 27 października 1953 roku oraz orzeczenia uzupełniającego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku w przedmiocie odmowy przyznania dotychczasowym właścicielom prawa własności czasowej do nieruchomości (...) położonej przy ul. (...) K. C. Nr (...), którego pełna wysokość stanowi równowartość po 11,5/24 wartości rynkowej prawa użytkowania wieczystego nieruchomości, o której mowa wyżej, ustalonej przez biegłego sądowego na dzień wniesienia pozwu w niniejszej sprawie według stanu z dnia 27 października 1953 r. (pisma powódek k. 63-64 i 67-68).

W odpowiedzi na pozew złożonej w dniu 26 listopada 2012 roku pozwany Skarb Państwa reprezentowany przez Prezydenta m.st. W. a zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego. Pozwany zakwestionował powództwo zarówno co do zasady jak i wysokości. Pozwany wskazał na brak związku przyczynowego oraz brak szkody wywołanej uchylonymi decyzjami zarzucając, że z uwagi na obowiązujący plan zagospodarowania terenu przedmiotowy grunt i tak zostałyby wywłaszczone. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia roszczenia w związku z powództwem opartym na zasadzie art. 417¹ § 2 k.c. (odpowiedź na pozew k. 135-148).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość położona przy ul. (...) K. C. Nr 2 w W., dla której była prowadzona księga hipoteczna o nr hip. 273 leżała na terenie objętym działaniem dekretu z 26 października 1945 roku o własności i użytkowaniu gruntów na terenie (...) Warszawy (Dz. U. 1945 nr 50 poz. 279) (bezsporne).

Nieruchomość położona w W. przy ul. (...) K. C. Nr (...) stanowiła współwłasność W. K. w 1/24 części i J. G. w 23/24 części (dowód: zaświadczenie z dnia 28.12.1948 r. k. 12; niekwestionowane).

W dniu 29 grudnia 1948 roku H. G. jako następcą prawny J. G. złożyła wniosek o przyznanie prawa własności czasowej do gruntu nieruchomości położona w W. przy ul. (...) K. C. Nr (...). Decyzją Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 27 października 1953 roku oraz orzeczeniem uzupełniającym Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku Nr (...) odmówiono dotychczasowym właścicielom przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości (...) położonej przy ul. (...) K. C. (...) - rej hip.273 (dowód: wniosek o ustanowienie własności czasowej z dnia 29 grudnia 1948 r., wraz z dowodem opłaty k. 14-15; decyzja Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 27.10.1953 r. wraz z odpisem zawierającym stwierdzenie prawomocności oraz orzeczeniem uzupełniającym Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23.04.1956 r. Nr (...) k. 16, 18, 20; niekwestionowane).

Decyzją z dnia 20 lipca 2010 roku, wydaną w sprawie(...) na skutek wniosku złożonego przez E. G., Samorządowe Kolegium Odwoławcze w W. stwierdziło nieważność decyzji Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 27 października 1953 roku oraz orzeczenia uzupełniającego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku o Nr (...) (dowód: decyzja Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 20.07.2010 r. k. 37-39).

Decyzją z dnia 24 października 2011 roku po rozpatrzeniu wniosku z dnia 29 grudnia 1948 roku o przyznanie prawa własności czasowej, Prezydent Miasta Stołecznego W. wobec trwałego rozdysponowania nieruchomości gruntowej odmówił E. G., B. G. oraz W. K. ustanowienia na ich rzecz prawa użytkowania wieczystego do gruntu nieruchomości K. C. Nr 2 o łącznej powierzchni 1091 m⁽⁽²⁾⁾. Obecnie grunt nieruchomości K. C. Nr 2 jest częścią następujących działek ewidencyjnych: (...) - powierzchnia 421 m⁽⁽²⁾⁾; (...) – powierzchnia 486 m⁽⁽²⁾⁾; 9/13 – powierzchnia 150 m⁽⁽²⁾⁾ i 9/14

– powierzchnia 34 m^{((2))} (dowód: decyzja Prezydenta Miasta Stołecznego W. z dnia 24.10.2011 r. k. 41-44; opinia biegłego geodety J. B. (1) k. 261 – 263; opinia uzupełniająca biegłego J. B. (1) k. 312).

Wartość rynkowa prawa użytkowania wieczystego gruntu dawnej nieruchomości gruntowej położonej przy ul. (...) w W., K. C. nr 2 opisanej w hip. 273, o pow. 1091 m², wg. stanu na dzień 27 października 1953 roku i cen obecnych wynosi 2 127 000 zł (dowód: opinia biegłego J. B. (2) k. 334-357).

Powódki E. G. i B. G. są następcami prawnymi w częściach równych tj. po 1/2 prawa dawnego właściciela J. G. który posiadał udział w wysokości (...) w dawnej nieruchomości położonej w W. przy ul. (...) K. C. Nr (...) ((...))

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie okoliczności bezspornych pomiędzy stronami, wymienionych wyżej niekwestionowanych przez strony dokumentów oraz dowodu z opinii biegłych sądowych z zakresu geodezji J. B. (1) i rzeczoznawcy majątkowego J. B. (2).

W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych J. B. (1) i J. B. (2) zostały sporządzone rzetelnie w oparciu o całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, zgodnie z zasadami wiedzy i doświadczenia zawodowego biegłych po przeprowadzeniu koniecznych badań i analiz. Opinie są precyzyjne, logiczne, jak również w sposób dokładny i wyczerpujący odpowiadają na zadane biegłym pytania.

Biegły J. B. (1) w pisemnej opinii uzupełniającej w sposób jasny i rzeczowy odpowiedział na pytanie zawarte w piśmie pozwanego i po sporządzeniu opinii uzupełniającej strona pozwana nie zgłaszała zastrzeżeń do opinii geodety.

Natomiast jeżeli chodzi o opinię biegłego rzeczoznawcy majątkowego J. B. (2) żadna ze stron nie wniosła skutecznie zastrzeżeń albowiem pismo procesowe Skarbu Państwa zastępowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa zostało zwrócone na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. wobec braku załączenia dowodu nadania odpisu pisma pełnomocnikowi powódki r. pr. T. K., natomiast strona powodowa nie zgłaszała zastrzeżeń do opinii. Wobec zwrotu pisma Skarbu Państwa oraz upływu z dniem 30 września 2014 roku (k. 376) określonego terminu na zajęcie stanowiska w przedmiocie opinii biegłego J. B. (2), Sąd doszedł do przekonania, że należy pominąć twierdzenia i zarzuty Skarbu Państwa dotyczące opinii J. B. (2) przedstawione po 30 września 2014 roku na podstawie art. 207 § 3 k.p.c. (o treści obowiązującej przed dniem 3 maja 2012 roku) oraz art. 217 § 2 k.p.c. (o treści obowiązującej przed dniem 3 maja 2012 roku).

Na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 roku Sąd na podstawie na podstawie art. 207 § 3 k.p.c. (o treści obowiązującej przed dniem 3 maja 2012 roku) oraz art. 217 § 2 k.p.c. (o treści obowiązującej przed dniem 3 maja 2012 roku) oddalił wnioski strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego sądowego z zakresu wyceny nieruchomości oraz oddalił wniosek strony pozwanej o wezwanie biegłego sądowego J. B. (2) na termin rozprawy.

Oddalone wnioski zgłoszone zostały po terminie określonym stronom, a nadto zmierzały jedynie do zwłoki w zakończeniu postępowania. Nie było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego rzeczoznawcy majątkowego albowiem samo niezadowolenie strony powodowej z opinii biegłego J. B. (2), a w szczególności z ustaleń wartości nieruchomości, nie może stanowić podstawy do przeprowadzania kolejnej opinii przez innego biegłego na takie same okoliczności. Powyższe stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie, między innymi w wyroku z dnia 27 lutego 2013 roku Sądu Apelacyjnego w Katowicach w sprawie I ACa 941/12 (LEX nr 1293615) wskazał, że „samo niezadowolenie strony z opinii, która nie odpowiada jej oczekiwaniom, nie stanowi wystarczającej podstawy do przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnego biegłego”.

W takiej sytuacji Sąd uznał, że rozstrzygając niniejszą sprawę należało oprzeć się na opiniach biegłych J. B. (1) i J. B. (2).

Ponadto Sąd na podstawie art. 278 k.p.c., art. 227 k.p.c. oraz art. 217 § 2 k.p.c. (o treści obowiązującej przed dniem 03 maja 2012 roku) oddalił na rozprawie w dniu 11 marca 2013 roku (protokół elektroniczny k. 238-240) wniosek strony pozwanej o rozszerzenie tezy dowodowej dla biegłego geodety albowiem doszedł do przekonania, że wskazana teza

nie wymaga w okolicznościach niniejszej sprawy wiadomości specjalnych, jak również nie miała istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i spowodowałaby jedynie zwłokę w rozpoznaniu sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przede wszystkim należy zauważyć, że w niniejszej sprawie powódki E. G. i B. G. domagały się od Skarbu Państwa odszkodowania za szkodę wyrządzoną wydaniem niezgodnych z prawem Decyzji Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 27 października 1953 roku oraz orzeczenia uzupełniającego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku które odmawiały dotychczasowym właścicielom przyznania prawa własności czasowej do nieruchomości (...) położonej przy ul. (...) K. C. Nr (...). Powyższe zdaniem powódek wyrządziło im wymierną szkodę skutkującą utratą przyznania prawa użytkowania wieczystego przedmiotowej nieruchomości. W ocenie powódek wysokość ich szkody przy uwzględnieniu udziału każdej z nich w dawnej nieruchomości stanowi po 11,5/24 wartości prawa użytkowania wieczystego nieruchomości przy ul. (...) K. C. Nr 2, w W.- rej hip. 273. Powódki jednak w niniejszym procesie dochodziły jedynie części swoich roszczeń w kwotach po 300 000 złotych.

Powódki w toku niniejszego postępowania przedłożonymi dowodami z dokumentów wykazały, że są następcami prawnym dawnych właścicieli nieruchomości stanowiącej nieruchomość położoną w W. przy ul. (...) K. C. Nr (...) w udziale wynoszącym po (...) W związku z tym powódkom przysługiwała legitymacja czynna do dochodzenia roszczenia odszkodowawczego.

Pierwotnie powódki swoje roszczenie wywodziły z regulacji art. 417¹ § 2 k.c., jednak w toku procesu jako podstawę swoich roszczeń wskazały art. 160 k.p.a.. Przy czym zaznaczyć należy, że strony są jedynie zobowiązane do przedstawienia okoliczności faktycznych z których wywodzą swoje roszczenie, natomiast wyboru podstawy prawnej oraz analizy przepisów prawa dokonuje Sąd orzekający w sprawie.

W tym miejscu należy ustalić jakie przepisy będą miały zastosowanie do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Stosownie do treści art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa. W myśl art. 417¹ § 2 zd. 1 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji, jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. Natomiast w odniesieniu do szkód spowodowanych wydaniem przed dniem 01 września 2004 roku ostatecznej decyzji administracyjnej, której nieważność w świetle przepisu art. 156 § 1 k.p.a. lub wydanie z naruszeniem prawa w rozumieniu art. 158 § 2 k.p.a. stwierdzono następną decyzją nadzorczą, podstawę odpowiedzialności Skarbu Państwa stanowi przepis art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 sierpnia 2004 roku. Przepis art. 160 k.p.a. został uchylony z dniem 01 września 2004 roku na mocy art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o zmianie ustawy Kodeks cywilny i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. nr 162 poz. 1692). W myśl art. 5 tej ustawy do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed jej wejściem w życie stosuje się przepisy art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia tej ustawy w życie. W uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 31 marca 2011 roku (III CZP 112/10, Lex numer 751460) Sąd Najwyższy stwierdził, że „do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 01 września 2004 roku, której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a.”

Wobec powyższego stwierdzić należy, że zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie zastosowanie znajdzie przepis art. 160 k.p.a..

Przepis art. 160 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym na dzień 31 sierpnia 2004 roku stanowił w § 1 że stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Z kolei § 2 tego przepisu stanowił, że do odszkodowania stosuje się

przepisy Kodeksu cywilnego z wyłączeniem art. 418 tego Kodeksu. Wedle § 3 art. 160 k.p.a. odszkodowanie przysługuje od organu, który wydał decyzję z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a., chyba że winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie ponosi inna strona postępowania dotyczącego tej decyzji; w tym ostatnim przypadku roszczenie o odszkodowanie służy w stosunku do strony winnej powstania tych okoliczności. Zgodnie natomiast z § 6 art. 160 k.p.a. roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1.

Przepis art. 160 k.p.a. nie zawiera żadnej regulacji dotyczącej przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę wyrządzoną wadliwą decyzją administracyjną, odsyłając w tym zakresie do przepisów kodeksu cywilnego. Z uwagi na publicznoprawny charakter decyzji administracyjnych i organów je wydających istotne znaczenie dla określenia przesłanek tej odpowiedzialności ma przepis art. 417 k.c.. Ponadto w zakresie określenia rozmiaru szkody i związku przyczynowego między wydaniem wadliwej decyzji administracyjnej, a szkodą zastosowanie znajdują także przepisy art. 361 – 363 k.c. Powyższe determinuje również zakres faktów, które obowiązana jest udowodnić strona domagająca się odszkodowania z tego tytułu.

Zgodnie z art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W takiej sytuacji powódki powinny w niniejszej sprawie udowodnić istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy wydaniem wadliwych decyzji z dnia 27 października 1953 roku i 23 kwietnia 1956 roku, a powstaniem szkody w ich majątku.

Mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że powódki E. G. i B. G. wykazały, że wydanie niezgodnych z prawem decyzji z dnia 27 października 1953 roku i 23 kwietnia 1956 roku spowodowało, iż poniosły szkodę w postaci braku możliwości uzyskania prawa użytkowania wieczystego w udziale wynoszącym 23/24 w nieruchomości stanowiącej działkę gruntu o powierzchni 1091 m², położoną w W. przy ul. (...) dla której prowadzona była księga hipoteczna K. C. Nr (...). Przy czym nie można zgodzić się z pozwanym Skarbem Państwa, że decyzje z dnia 27 października 1953 roku i 23 kwietnia 1956 roku nie mogą stanowić źródła szkody powódek, albowiem poprzednik prawny powódek nie mógłby uzyskać prawa własności czasowej (później prawa użytkowania wieczystego) z uwagi na obowiązujący wówczas plan zagospodarowania przestrzennego, który dla spornego gruntu przewidywał tereny przeznaczone do użytku publicznego. Zdaniem Sądu Okręgowego w niniejszym postępowaniu Sąd nie może badać i ustalać, czy odmowa przyznania własności czasowej była uzasadniona. W tym zakresie Sąd orzekający w pełni podziela stanowisko zawarte w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2014 roku, sygn. akt I CSK 419/13, LEX nr 1523435) zgodnie z którym „kwestia badania, czy odmowa przyznania własności czasowej była uzasadniona w świetle uregulowań planu zabudowania obowiązującego w chwili wydania orzeczenia administracyjnego, uznanego następnie za nieważne, należy do drogi postępowania administracyjnego. Nie ma prawnie przewidzianych podstaw do analizowania jej w postępowaniu sądowym. Prowadziłoby to do niedopuszczalnego wkraczania w kompetencję zastrzeżoną dla drogi postępowania administracyjnego i do pozbawionej ustawowego umocowania kontroli przez sąd powszechny decyzji nadzorczej. Sąd nie może badać i ustalać, czy odmowa przyznania własności czasowej była uzasadniona”.

W tej sytuacji Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie zdarzeniem wywołującym szkodę powódki było wydanie wadliwej decyzji Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 27 października 1953 roku oraz wadliwego orzeczenia uzupełniającego Prezydium Rady Narodowej (...) W. z dnia 23 kwietnia 1956 roku w których odmówiono dotychczasowym właścicielom przyznania prawa własności czasowej do spornej nieruchomości. Wadliwość tych decyzji została potwierdzona decyzją Samorządowego Kolegium Odwoławczego z dnia 20 lipca 2010 roku. Zdaniem Sądu wadliwe decyzje z 1953 roku i 1956 roku doprowadziły do trwałego rozdysponowania gruntu, którego współwłaścicielami byli poprzednicy prawni powódek, a tym samym na rzecz powódek nie zostało ustanowione prawo użytkowania wieczystego gruntu. Z treści decyzji Prezydenta (...) W. z dnia 24 października 2011 roku wynika, że przyczyną oddalenia wniosku o ustanowienie prawa użytkowania wieczystego do przedmiotowego gruntu było jego trwałe rozdysponowanie. Na skutek wydania wadliwych prawnie decyzji doszło bowiem do oddania spornego gruntu

w użytkowanie wieczyste na rzecz Spółdzielni, które to prawo później zostało przeniesione na rzecz osób trzecich, co podlegało ochronie rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych i przesądziło o braku możliwości odwrócenia skutków prawnych wadliwych decyzji administracyjnych (tak m.in. Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 28 maja 1992 roku, (...) 4/92, (...) z 1992 roku, Nr 12, poz. 211).

W takiej sytuacji zostały spełnione przesłanki z art. 361 § 1 k.c., a więc pomiędzy wadliwymi decyzjami a szkodą powódek zachodzi adekwatny związek przyczynowy. Uszczerbek majątkowy po stronie powódek E. G. i B. G. jest normalnym następstwem niezaspokojenia uprawnienia do przyznania im udziału w prawie użytkowania wieczystego gruntu, którego współwłaścicielami byli poprzednicy prawni powódek.

Biorąc pod uwagę powyższe rozważania Sąd doszedł do przekonania, że niezasadny również okazał się zarzut przedawnienia podnoszony przez pozwany Skarb Państwa. Pozew w niniejszej sprawie został złożony w dniu 16 kwietnia 2012 roku, a zatem mając na uwadze, że zdarzeniem wywołującym szkodę są decyzje z dnia 27 października 1953 roku i 23 kwietnia 1956 roku, które zostały uznane za nieważne decyzją z dnia 20 lipca 2010 roku, należało stwierdzić, że pozew został wniesiony przed upływem terminu przedawnienia wynikającego z art. 160 § 6 k.p.a. Zgodnie z tym przepisem roszczenie o odszkodowanie przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym stała się ostateczna decyzja stwierdzająca nieważność decyzji wydanej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 albo decyzja, w której organ stwierdził, w myśl art. 158 § 2, że zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem przepisu art. 156 § 1. W takiej sytuacji bieg terminu przedawnienia należało liczyć dopiero od czasu kiedy decyzja z dnia 20 lipca 2010 roku stała się ostateczna. Natomiast biegu terminu przedawnienia w okolicznościach niniejszej sprawy nie można było liczyć tak jak by chciała tego strona pozwana tj. od dnia wydania decyzji uzupełniającej z dnia 23 kwietnia 1956 roku gdyż w niniejszej sprawie będą miały zastosowanie regulacje przepisu 160 k.p.a., a nie przepisu art. 417¹ § 2 k.c..

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że roszczenie powódek o odszkodowanie jest w pełni uzasadnione wobec spełnienia przesłanek uregulowanych w przepisie art. 160 § 1 i 2 k.p.a. w zw. z art. 361 § 1 k.c..

Ponadto w ocenie Sądu bezzasadne jest powoływanie się w niniejszej sprawie przez Skarb Państwa na nieuchronność wywłaszczenia przedmiotowej nieruchomości na podstawie przepisów ustawy z dnia 12 marca 1958 roku o zasadach i trybie wywłaszczania nieruchomości albowiem do wywłaszczenie tej nieruchomości nie doszło na podstawie przepisów wskazanej przez pozwanego ustawy. Skarb Państwa nie może domagać się zmniejszenia odszkodowania za nieruchomość (...) na tej podstawie, że mogło nastąpić jej późniejsze wywłaszczenie (zobacz: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2013 roku, sygn. akt III CZP 73/12).

Wysokość należnego powódkom odszkodowania została wyliczona zgodnie z wartością prawa użytkowania wieczystego dawnej nieruchomości położonej przy ul. (...) K. C. Nr 2 w W., według jego stanu z dnia 27 października 1953 roku, a więc z chwili wydania pierwszej decyzji administracyjnej, która wywołała szkodę w majątku powódek. Jeżeli chodzi o ceny to należało wziąć pod uwagę ceny aktualne zgodnie z treścią art. 363 § 2 k.c.

Wobec powyższego Sąd ustalając wysokość odszkodowania oparł się na opinii biegłego J. B. (2) przyjmując wartość rynkową prawa użytkowania wieczystego gruntu dawnej nieruchomości gruntowej położonej przy ul. (...) w W. (K. C. nr 2 opisanej w hip. 273) o pow. 1091 m², na kwotę 2 127 000 złotych.

W związku z tym, że każda z powódek odziedziczyła po swoich poprzednikach prawnych po 1/2 udziału w prawach do przedmiotowej nieruchomości, a udział J. G. w prawie własności nieruchomości wynosił (...) to szkoda jaką każda z powódek poniosła wynosi po 1 019 187,50 złotych (2 127 000 zł x 23/24 = 2 038 375 zł / 2 = 1 019 187,50 złotych).

Powódki w niniejszym postępowaniu dochodziły odszkodowania w kwotach po 300 000 złotych, a więc w świetle powyższych rozważań należało uwzględnić ich roszczenia w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. uznając, że kosztami procesu powinna zostać obciążona strona pozwana w całości gdyż powódki wygrały niniejszy proces w całości.

Sąd szczegółowe wyliczenie kosztów pozostawił referendarzowi sądowemu na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w wyroku.